

Sygn. akt II S 301/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Kurdziel (spr.)

Sędziowie: SO Katarzyna Biernat- Jarek SO Katarzyna Oleksiak

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2019 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. C.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy

w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy

w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa- Krowodrzy

w Krakowie pod sygn. I C 1745/12/K

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie pod sygn. I C 1745/12/K;
2. przyznać skarżącej J. C. od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie sumę pieniężną w kwocie 3.500 zł (trzy tysiące pięćset złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić skarżącej J. C. kwotę 200 zł (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi.

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Beata Kurdziel SSO Katarzyna Biernat- Jarek

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 7 czerwca 2019 r. powódka J. C. wniosła skargę na naruszenie jej prawa do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie pod sygn. akt I C 1745/12/K, żądając stwierdzenia przewlekłości postępowania oraz przyznania skarżącej sumy pieniężnej w wysokości 7.000 zł i zwrotu kosztów postępowania.

Na poparcie swojego stanowiska skarżąca streściła dotychczasowy przebieg postępowania, podnosząc, że pozew inicjujący niniejsze postępowanie wpłynął do Sądu Rejonowego w dniu 5 czerwca 2012 r., a więc przeszło 7 lat temu. Tymczasem stopień skomplikowania rozpoznawanej sprawy nie uzasadnia tak długiego czasu trwania postępowania. Istota żądania pozwu sprowadzała się bowiem do wydania części nieruchomości, zajętej bezprawnie przez pozwanego, względnie- zapłaty określonej sumy pieniężnej za tę nieruchomość. Sąd Rejonowy doszedł do

przekonania, że koniecznym jest przeprowadzenie rozgraniczenia, które również nie uzasadniało tak długiego czasu rozpoznawania sprawy, gdyż przeprowadzenie rozgraniczenia nie powinno zająć więcej niż 6 miesięcy. Nie do zaakceptowania, zdaniem skarżącej, jest sytuacja wielokrotnego dopuszczania dowodu z opinii biegłego geodety na okoliczność ustalenia przebiegu granicy. Długiego czasu postępowania nie usprawiedliwia modyfikacja żądania pozwu, gdyż ostateczne żądanie w zasadniczej mierze nie odbiegało od pierwotnie zgłoszonego. Skarżąca zarzuciła ponadto, że odstępy pomiędzy kolejnymi terminami rozpraw były nadmierne, odbywały się rozprawy, na których nie były podejmowane żadne czynności merytoryczne a opinie biegłych były powielane lub sporządzane nieterminowo, zaś wadliwa organizacja rozpraw skutkowałą koniecznością aktualizacji opinii dotyczącej szacowania wartości nieruchomości. W ocenie skarżącej, czas rozpoznania przedmiotowej sprawy w optymalnych warunkach nie powinien przekroczyć

2 lat.

Zgłaszając swój udział postępowaniu, Skarb Państwa- Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej.

W uzasadnieniu przedstawił dotychczasowy przebieg procesu i podejmowane w jego toku kolejne czynności, wskazując, że wbrew ocenie skarżącej niniejsza sprawa była skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym, co wynikało z treści żądań i stanowisk stron oraz dowodów, a także konieczności przeprowadzenia z urzędu rozgraniczenia nieruchomości. Nie bez znaczenia na bieg postępowania i jego długość miało dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego geodety z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do uprzednio wydanych opinii, a także kilkukrotne modyfikowanie przez powódkę żądania w toku procesu. Ponadto, kilkukrotne zwracanie się o sporządzenie opinii było uzasadnione treścią obszernych i fachowych zarzutów, których weryfikacja wymagała wypowiedzi biegłego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 czerwca 2012 r. do Sądu Rejonowego wpłynął pozew J. C. przeciwko J. W. i M. W. o wydanie nieruchomości i nakazanie. W dniu 15 czerwca 2012 r. wyznaczono termin rozprawy na 3 października 2012 r., zarządzając doręczenie pozwu i zobowiązując stronę pozwaną do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie dwutygodniowym. Na przywołanym terminie rozprawy przeprowadzono dowód z przesłuchania świadka A. C., pominięto dowód z zeznań Z. W. oraz dopuszczono dowód z zeznań B. W. i przesłuchania stron i w celu przeprowadzenia tych dowodów odroczone rozprawę na dzień 19 grudnia 2012 r. Na tym terminie nie doszło do przesłuchania świadka z uwagi na jego usprawiedliwioną nieobecność i w celu jego przeprowadzenia i przesłuchania stron odroczone rozprawę do 4 marca 2013 r. Na tym terminie przesłuchano świadka B. W. i dopuszczono dowód z opinii biegłego geodety na okoliczność ustalenia granicy nieruchomości stron oraz odstąpiono od przesłuchania stron. W dniu 10 czerwca 2013 r. do Sądu Rejonowego wpłynęła opinia biegłego geodety, która w dniu 5 lipca 2013 r. została przesłana stronom ze zobowiązaniem do ustosunkowania się do niej w terminie dwutygodniowym. W dniu 22 października 2013 r. wyznaczono kolejny termin rozprawy na 20 stycznia 2014 r., wzywając biegłego do stawienia się. Na tym terminie rozprawy, po złożeniu przez biegłego ustnych wyjaśnień, Sąd Rejonowy dopuścił dowód z oględzin nieruchomości z udziałem biegłego, zobowiązując pozwanych do wniesienia zaliczki na poczet kosztów oględzin pod rygorem pominięcia dowodu. Pismem z dnia 3 lutego 2014 r. powódka wniosła o niewyznaczenie terminu wizji lokalnej pomiędzy 17 lutego 2014 r. a 11 marca 2014 r. z uwagi na zaplanowane leczenie uzdrowiskowe. Wobec braku wpływu zaliczki w dniu 12 marca 2014 r. wyznaczono rozprawę na 12 maja 2014 r., wzywając strony do osobistego stawienia się celem przesłuchania. Na tym terminie doszło do przesłuchania stron i rozszerzenia powództwa oraz zobowiązano powódkę do uiszczenia opłaty i celem kontynuowania przesłuchania pozwanego odroczone rozprawę na 30 czerwca 2014 r. Na tym terminie dokończono przesłuchanie pozwanego i dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości. W dniu 23 września 2014 r. doszło do zmiany sędziego referenta. W dniu 10 października 2014 r. wyznaczono rozprawę na 24 listopada 2014 r. W dniu 13 listopada 2014 r. wpłynęło pismo powódki, w którym zmodyfikowała ona żądanie pozwu. Na rozprawie w dniu 24 listopada 2014 r. powódka doprecyzowała swe żądanie, a ponadto nakłoniono strony do zawarcia porozumienia, dopuszczono dowody

z dokumentów oraz z opinii biegłego geodety na okoliczność ustalenia granicy między działkami stron. W dniu 27 lutego 2015 r. wpłynęła opinia biegłego. W dniu 3 marca 2015 r. zarządzono jej doręczenie stronom ze zobowiązaniem do złożenia ewentualnych zarzutów w terminie 2 tygodni. W dniu 16 kwietnia 2015 r. wpłynęły zarzuty zgłoszone przez pozwanych. Zarządzeniem z dnia 20 kwietnia 2015 r., wykonanym 19 maja 2015 r., zwrócono się do biegłego o sporządzenie opinii uzupełniającej z odniesieniem do zarzutów pozwanych w terminie 3 tygodni. W dniu 16 czerwca 2015 r. wpłynęła opinia uzupełniająca biegłego. W dniu 13 lipca 2015 r. wyznaczono rozprawę na 19 sierpnia 2015 r. i polecono doręczenie stronom opinii uzupełniającej oraz wezwano biegłego do osobistego stawienia. Na tym terminie powódka zmodyfikowała swe żądanie ewentualne i została zobowiązana do złożenia pisma procesowego zmieniającego żądanie w terminie tygodniowym, a ponadto przesłuchano biegłego i odroczone rozprawę z terminem na piśmie. W dniach 1-21 września 2015 r. sędzia referent przebywał na urlopie wypoczynkowym. W dniu 1 września 2015 r. wpłynęło pismo powódki precyzujące żądanie ewentualne. W dniu 9 września 2015 r. wpłynęło zażalenie pozwanych na postanowienie o przyznaniu biegłemu wynagrodzenia. W dniu 25 września 2015 r. polecono doręczenie pozwanej pisma powódki i zobowiązano pozwanych do ustosunkowania się w piśmie przygotowawczym do żądania i twierdzeń zgłoszonych przez powódkę w terminie tygodniowym. W dniu 20 października 2015 r. przesłano pozwany wezwanie do usunięcia braków formalnych i fiskalnych zażalenia. W dniu 21 października 2015 r. wpłynęło pismo pozwanych z ustosunkowaniem się do żądania pozwu i propozycją ugody. W dniu 8 stycznia polecono doręczenie powódce odpisu tego pisma ze zobowiązaniem do ustosunkowania się do twierdzeń i propozycji ugodowych, a także polecono ustalenie biegłych, którzy mogliby sporządzić opinię z zakresu szacowania nieruchomości. W dniu 1 grudnia wpłynęła odpowiedź na wezwanie do usunięcia braków formalnych i fiskalnych zażalenia. Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2016 r. odrzucono zażalenie pozwanych na postanowienie z 19 sierpnia 2015 r. W dniu 2 lutego 2016 r. wpłynęła odpowiedź powódki na pismo pozwanych, w której powódka po raz kolejny dokonała modyfikacji żądania. W dniu 5 lutego 2016 r. wpłynęło zażalenie pozwanych na postanowienie o odrzuceniu zażalenia. Postanowieniem z dnia 18 marca 2016 r. uchylono postanowienie z dnia 26 stycznia 2016 r. w trybie art. 395 § 2 k.p.c., a w dniu 19 kwietnia 2016 r. przekazano akta Sądowi Okręgowemu celem rozpoznania zażalenia na postanowienie z dnia 19 sierpnia 2015 r. Po rozpoznaniu zażalenia akta zostały zwrócone Sądowi Rejonowemu w dniu 7 lipca 2016 r. W dniu 23 sierpnia 2016 r. polecono doręczenie stronom i biegłemu postanowienia Sądu Okręgowego oddalającego zażalenie pozwanych i polecono ustalenie, czy biegli podejmą się sporządzenia opinii zakresu szacowania nieruchomości. W dniu 22 listopada 2016 r. wystosowano do biegłej odezwę o sporządzenie opinii, która wpłynęła w dniu 25 stycznia 2017 r. W dniu 2 lutego 2017 r. przesłano odpis opinii stronom ze zobowiązaniem do złożenia ewentualnych zarzutów w terminie 2 tygodni. W dniach 21 i 23 lutego 2017 r. wpłynęły zarzuty stron do opinii biegłego, a w dniu 6 marca 2017 r. - skarga na postanowienie referendarza w przedmiocie przyznania biegłemu wynagrodzenia. W dniu 8 marca 2017 r. polecono zwrócić się do biegłej o sporządzenie opinii uzupełniającej i wezwano pozwanych do usunięcia braków fiskalnych skargi. W dniu 18 kwietnia 2017 r. wpłynęło pismo pozwanych zawierające nowe okoliczności faktyczne wynikające z decyzji nadzoru budowlanego i wyroku WSA. Z kolei w dniu 24 kwietnia 2017 r. wpłynęła opinia uzupełniająca. W dniu 26 maja 2017 r. wyznaczono termin rozprawy na 21 lipca 2017 r. i polecono doręczenie opinii, zobowiązując strony do złożenia ewentualnych zarzutów w terminie tygodniowym, a także wezwano biegłą na rozprawę. Na tym terminie przesłuchano biegłą i zobowiązano biegłego geodetę do złożenia zaktualizowanego projektu rozgraniczenia, wyznaczając kolejny termin rozprawy na 25 października 2017 r. Odezwa we wskazanym przedmiocie została wysłana do biegłego w dniu 27 lipca 2017 r. W związku z informacją od biegłego i wnioskiem powódki przesunięto termin rozprawy na 22 listopada 2017 r., a następnie - ze względu na informację biegłego o oczekiwaniu na zaktualizowane mapy, termin rozprawy wyznaczono na 17 stycznia 2018 r. W dniu 5 grudnia 2017 r. wpłynęła opinia biegłego, której doręczenie stronom polecono w dniu 8 grudnia 2017 r. Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2018 r., wobec wpływu obszernych zarzutów pozwanych do opinii i przedstawienia nowych twierdzeń, zakreślono powódce termin do ustosunkowania się do nich i wyznaczono rozprawę na 2 marca 2018 r., wzywając na nią biegłego. W dniu 23 stycznia 2018 r. zarządzono również zwrócić się do biegłej z zakresu szacowania wartości nieruchomości o potwierdzenie aktualności jej opinii. W dniu 7 lutego 2018 r. biegła złożyła opinię uzupełniającą z uwagi na zmianę wartości nieruchomości. W dniu 8 lutego przesłano stronom opinię uzupełniającą. W dniu 19 lutego 2018 r. wpłynęły zarzuty pozwanych. Na rozprawie w dniu 2 marca 2018 r. biegli złożyli opinie ustne i zamknięto rozprawę, odraczając publikację wyroku. Po zamknięciu rozprawy Sąd Rejonowy dostrzegł konieczność dokonania podziału geodezyjnego działki, co prowadziło do otwarcia w dniu 16 marca 2018 r. na nowo rozprawy i dopuszczenia

dowodu z opinii biegłego geodety. Termin kolejnej rozprawy został wyznaczony na 13 lipca 2018 r. W dniu 23 marca 2018 r. przesłano biegłemu odezwę, którą następnie uzupełniono z zaznaczeniem pilności sprawy. W dniu 29 czerwca 2018 r. wpłynęła opinia biegłego, która została doręczona stronom na rozprawie w dniu 13 lipca 2018 r. Wtedy też zakreślono stronom termin 10 dni na złożenie ewentualnych zarzutów do opinii, wyznaczając kolejny termin rozprawy na 28 września 2018 r. Zarzuty stron zostały przesłane biegłemu w dniu 31 lipca 2018 r. Na rozprawie w dniu 28 września 2018 r. przesłuchano biegłego i zamknięto rozprawę, odraczając publikację wyroku. W dniu 12 października 2018 r. ogłoszono wyrok, a w dniach 17 i 19 października wpłynęły wnioski o uzasadnienie, które zostało sporządzone w dniu 6 listopada 2018 r. W dniu 3 grudnia 2018 r. wpłynęło zażalenie powódki na postanowienie o kosztach procesu, zawarte w punkcie 6. wyroku z dnia 12 października 2018 r. W dniu 20 grudnia 2018 r. wpłynęła apelacja pozwanego od powyższego wyroku. W dniu 4 stycznia 2019 r. przesłano pozwanemu wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji. W dniu 20 lutego 2019 r. wpłynęło pismo z uzupełnieniem dostrzeżonych braków. W dniu 28 czerwca 2019 r. przesłano powódce odpis apelacji, który został doręczony w dniu 5 lipca 2019 r. W dniu 8 lipca 2019 r. akta sprawy zostały przekazane Sądowi Okręgowemu celem rozpoznania apelacji i zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z2018 r., poz. 75 j.t.-,ustawa o skardze”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Stwierdzenie, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, wymaga oceny terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia co do istoty sprawy przy uwzględnieniu jej charakteru, stopnia faktycznej i prawnej zawikłaności, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Godzi się równocześnie zaznaczyć, że przewlekłość postępowania zachodzi zarówno wtedy, gdy Sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy wprowadzie je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy.

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego instrumentu w postaci skargi na przewlekłość postępowania było skutkiem przyjętych przez państwo polskie zobowiązań międzynarodowych i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Rozpoznając niniejszą skargę i dokonując oceny naruszenia prawa skarżącej do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zobowiązany jest brać pod rozwagę standardy wypracowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (art. 1 ust. 3 ustawy o skardze). Zapewnienie środka urzeczywistniającego przestrzeganie praw i wolności zagwarantowanych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka winno bowiem nastąpić w pierwszej kolejności na poziomie krajowym. Dlatego też ocena przewlekłości postępowania winna być dokonywana w oparciu o zasady określonymi w Konwencji i z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Opierając się na przywołanych powyżej kryteriach oceny terminowości i prawidłowości prowadzenia postępowania, Sąd Okręgowy uznał, iż objęte skargą postępowanie na jego pierwotnym etapie tj. na przestrzeni ok. roku od wniesienia pozwu toczyło się z właściwą dynamiką, kiedy to Sąd Rejonowy prawidłowo i w akceptowalnych odstępach czasowych podejmował kolejne czynności i reagował na wnoszone przez uczestników środki prawne oraz zdarzenia losowe, takie jako usprawiedliwiona nieobecność świadka. Należy jednakże zauważyć, iż po wpływie w dniu 6 czerwca 2013 r. opinii biegłego geodety Sąd Rejonowy wyznaczył kolejny termin rozprawy dopiero ponad 3 miesiące później (w dniu 22 października 2013 r.), co sprawiło, że na przestrzeni ponad 7 miesięcy (tj. do dnia rozprawy wyznaczonej na 20 stycznia 2014 r.) nie wykonano żadnej czynności zmierzającej do merytorycznego rozpoznania sprawy poza doręczeniem stronom odpisu opinii ze zobowiązaniem do ustosunkowania się do niej. Następnie na przestrzeni kolejnych blisko dwóch lat terminowość działań Sądu Rejonowego nie wykraczała poza akceptowalne ramy czasowe, a kolejne

czynności były merytorycznie niewadliwe, stanowiąc właściwą reakcję na przebieg procesu i stanowiska stron, a czas trwania postępowania na tym etapie był pochodną aktywności stron i złożoności materii koniecznej do wyjaśnienia w celu rozpoznania sprawy. Stan taki trwał do 1 grudnia 2015 r., tj. do momentu wpływu odpowiedzi pozwanych na wezwanie do usunięcia braków formalnych i fiskalnych zażalenia z dnia 19 sierpnia 2015 r. Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2016 r. odrzucono zażalenie pozwanych, przyjmując, że nie uzupełnili oni braku fiskalnego w postaci nieuiszczenia opłaty od zażalenia. Stanowisko to okazało się błędne, gdyż pozwani w istocie wnieśli wymaganą opłatę w wyznaczonym terminie, choć nie przedstawili potwierdzenia przelewu ani nawet nie powołali się na ten fakt w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków fiskalnych. W takiej sytuacji Sąd Rejonowy powinien jednak zwrócić się do oddziału finansowego w celu weryfikacji, czy wymagana opłata rzeczywiście nie została uiszczona. Zaniechanie tego działania doprowadziło do wydania oczywiście błędnego orzeczenia o odrzuceniu zażalenia, które zostało następnie uchylone w trybie art. 395 § 2 k.p.c. Przyczyniło się to do zaistnienia sytuacji, w której od dnia 1 grudnia 2015 r. zażalenie pozwanych pozostawało kompletne pod względem formalnym i fiskalnym, a zostało przekazane do rozpoznania Sądowi Okręgowemu dopiero ponad 4 miesiące później. Należy również zauważyć, iż po uzyskaniu opinii biegłego geodety, opinii uzupełniającej oraz przesłuchaniu biegłego na rozprawie w dniu 19 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy powinien był podjąć działania w celu wykonania postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości. Polecenie poczynienia ustaleń co do biegłych, którzy mogliby sporządzić opinię z tej dziedziny wydano w dniu 8 stycznia 2016 r., lecz pomimo jego wykonania w dniu 15 stycznia 2016 r. z niezrozumiałych względów nie doszło do przesłania biegłemu odezwy o sporządzenie opinii. Powyższe polecenie ponowiono w dniu 23 sierpnia 2016 r., a więc niemal rok po przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania biegłego geodety, zaś odezwę do biegłej z zakresu szacowania nieruchomości przesłano dopiero w dniu 22 listopada 2016 r., a więc kolejne 3 miesiące później. Po wpływie opinii z zakresu szacowania nieruchomości postępowanie na przestrzeni następnych kilkunastu miesięcy toczyło się z właściwą dynamiką, a kolejne czynności Sądu Rejonowego stanowiły prawidłowe reakcje na przebieg procesu i zmierzały do wyjaśnienia złożonej sfery faktycznej i prawnej sprawy. Godzi się w szczególności zauważyć, iż przesuwanie w czasie kolejnych terminów rozpraw pod koniec 2017 r. wynikało z przyczyn obiektywnych, związanych z oczekiwaniem na dostarczenie biegłemu zaktualizowanej dokumentacji geodezyjno-kartograficznej. Z kolei w dniu 2 marca 2018 r. doszło do zamknięcia rozprawy, która jednakże została następnie na nowo otwarta, pomimo tego, że po jej zamknięciu nie ujawniły się żadne okoliczności, które nie mogły zostać wyjaśnione na wcześniejszych etapach postępowania. Dążąc do dokonania podziału geodezyjnego działki, Sąd Rejonowy w dniu 23 marca 2018 r. przesłał biegłemu geodecie odezwę o sporządzenie opinii, a termin kolejnej rozprawy został wyznaczony na 13 lipca 2018 r. Po uzyskaniu opinii biegłego i zobowiązaniu stron do ustosunkowania się do niej wyznaczono kolejny termin rozprawy na 28 września 2018 r. Wtedy też zamknięto rozprawę, a w dniu 12 października 2018 r. wydano wyrok, który został zaskarżony zarówno zażaleniem (na orzeczenie o kosztach procesu), jak i apelacją, która wpłynęła do Sądu Rejonowego w dniu 20 grudnia 2018 r., a w dniu 20 lutego 2019 r. wpłynęła odpowiedź na wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji. Przesłanie powódce odpisu apelacji nastąpiło jednakże dopiero ponad 4 miesiące później, tj. w dniu 28 czerwca 2019 r.

Godzi się w tym kontekście podkreślić, że skuteczność i efektywność ochrony sądowej udzielanej w postępowaniu cywilnym wymaga nie tylko tego, by konkretyzacja uprawnień i obowiązków podmiotów prawa w rozstrzygnięciu sądowym była merytorycznie prawidłowa, lecz także tego, by orzeczenie to było wydane możliwie jak najszybciej. Im dłużej bowiem postępowanie, tym niższa jest dla stron (uczestników) realna wartość osiągniętego w nim rezultatu. Zgodnie z art. 6 § 1 k.p.c., sąd zobligowany jest dążyć do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki i aktywnie przeciwdziałać przewlekłości postępowania.

W świetle powyższych uwag należało stwierdzić, że objęte skargą postępowanie niewątpliwie trwało niewątpliwie dłużej, aniżeli powinno w okolicznościach rozpatrywanej w nim sprawy, o czym zadecydowały w szczególności: zwłoka w wyznaczeniu kolejnego terminu rozprawy po wpływie w dniu 6 czerwca 2013 r. opinii biegłego geodety, wadliwość skutkujące opóźnieniami w postępowaniach międzyinstancyjnych dotyczących zażalenia na postanowienie z dnia 19 sierpnia 2015 r. oraz apelacji od zapadłego w niniejszej sprawie wyroku, rażące opóźnienie przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości oraz otwarcie zamkniętej rozprawy w celu uzupełnienia postępowania dowodowego, które mogło i powinno zostać przeprowadzone na wcześniejszym etapie postępowania.

Uchybienia te nie mogły zaś zostać dostatecznie usprawiedliwione złożonością przedmiotu procesu, aktywnością stron ani zmiennością żądania pozwu, skutkując naruszeniem prawa do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

W tym stanie rzeczy, objęte skargą postępowanie dotknięte było przewlekłością w rozumieniu art. 2 ustawy o skardze, której zaistnienie Sąd Okręgowy stwierdził, orzekając jak w punkcie 1. sentencji niniejszego postanowienia na podstawie 12 ust. 2 ustawy o skardze.

Konsekwencją stwierdzenia przewlekłości postępowania jest przyznanie skarżącej sumy pieniężnej w wysokości 3.500 zł, która stanowi iloczyn długości trwania postępowania i kwoty 500 zł (art. 12 ust. 4 ustawy o skardze), jawiąc się jako adekwatna przy uwzględnieniu charakteru i skali stwierdzonych zaniedbań, ogólnej długości opóźnień spowodowanych wadliwymi czynnościami Sądu Rejonowego oraz wagi niniejszej sprawy z punktu widzenia interesów skarżącej. Wobec powyższego, zgłoszone przez skarżącą żądanie przyznania sumy pieniężnej w wysokości 7.000 zł nie znajdowało uzasadnienia i jako takie podlegało oddaleniu w części, w jakiej przekraczało kwotę 3.500 zł.

O zwrocie uiszczonej przez skarżącą opłaty od skargi orzeczono stosownie do treści art. 17 ust. 3 ustawy o skardze.

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Beata Kurdziel SSO Katarzyna Biernat- Jarek